

Sygn. akt III RC 80/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2022 roku

Sąd Rejonowy w Golubiu-Dobrzyniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Karolina Głazińska - Izdebska

Protokolant: stażysta Miłosz Krzyżek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 października 2022 r. sprawy

z powództwa **małoletniego S. M. reprezentowanego przez matkę**

I. B.

przeciwko **T. M.**

o alimenty

1. zasądza alimenty od pozwanego T. M. na rzecz małoletniego S. M. w kwocie po 600 (sześćset) złotych miesięcznie, płatne poczynając od dnia 19 lipca 2022 roku, do dnia 10-tego każdego miesiąca z góry, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności każdej z rat, do rąk matki małoletniego powoda I. B.,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. nie obciąża pozwanego T. M. kosztami procesu,
4. nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa,
5. wyrokowi w punkcie pierwszym nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

III RC 80/22

UZASADNIENIE

I. B., działająca w imieniu małoletniego powoda S. M. w dniu 19 lipca 2022 roku wniosła pozew przeciwko pozwanemu T. M. o zasądzenie alimentów w wysokości po 1.500 zł miesięcznie (k. 2-3).

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości (k. 14).

Sąd ustalił, co następuje:

S. M. ur. (...) jest dzieckiem ze związku pozamałżeńskiego I. B. i T. M..

okoliczność jest bezsporna, a ponadto odpis zpełny aktu urodzenia – k. 4

Małoletni wraz z matką zamieszkuje w domu jednorodzinnym należącym do jego dziadków macierzystych. W domu zamieszkują jeszcze siostra i trójka braci I. B., w tym jeden brat niepełnoletni. I. B. dokłada się do opłat w kwocie

250-300 zł miesięcznie za siebie i syna, w sezonie grzewczym 500 zł miesięcznie, co w przeliczeniu na osobę daje średnio w skali roku kwotę 194 zł miesięcznie.

Małoletni nie ma specjalnych potrzeb żywieniowych. Na wyżywienie małoletniego I. B. wydatkuje nie więcej niż 450 zł miesięcznie, w tym 50 zł na mleko od gospodarza. Ubiór i obuwiu dla małoletniego to wydatek rzędu 100 zł miesięcznie, kosmetyki – 70 zł, chusteczki nawilżające i pampersy – 120 zł. Małoletni nie choruje na nic przewlekłe, przyjmuje jedynie witaminy. Koszt ich zakupu to 30 zł na 2-3 miesiące. Matka zapewnia małoletniemu rozrywki; raz w miesiącu, a latem częściej, zabiera go do zoo bądź podobnego miejsca. Raz, dwa razy w miesiącu kupuje mu zabawki, koszt jednego takiego zakupu to około 30-40 zł. Małoletni nie uczęszcza do żłobka, zajmuje się nim I. B..

Matka małoletniego nie pracuje, z zawodu jest sprzedawcą. Poza małoletnim nie ma nikogo na utrzymaniu. Utrzymuje siebie i małoletniego z zasiłku rodzinnego w kwocie 95 zł i świadczenia 500plus. Do ukończenia przez małoletniego pierwszego roku życia otrzymywała również zasiłek macierzyński 1.000 zł. Nie zaciągała żadnych pożyczek. Do momentu jak otrzymywała zasiłek macierzyński starczało jej środków na zaspokojenie potrzeb jej i syna.

D. ód:

- zeznania I. B. – protokół rozprawy z 4.10.22 od 00:02:59 do 00:18:40 (k. 17-18)

Pozwany ma na utrzymaniu tylko małoletniego S. M.. Posiada wykształcenie podstawowe, z przyuczeniem do zawodu murarz-tynkach, które odbył w okresie od 1 września 2012 r. do 30 stycznia 2013 roku. Pracuje dorywczo. Mieszka w domu rodziców, ponosi z tego tytułu koszt 200 zł miesięcznie. Spłaca również świadczenie zasądzone wyrokiem karnym w kwocie 5000 zł.

Bezsporne

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów znajdujące się w aktach sprawy oraz przesłuchanie matki małoletniego powoda. Dowód z przesłuchania pozwanego pominięto z uwagi na nieusprawiedliwione niestawiennictwo pozwanego na rozprawie.

Sąd co do zasady uznał zeznania I. B. za wiarygodne, aczkolwiek niektóre koszty utrzymania małoletniego zostały przez nią zawyżone. Dotyczy to w szczególności kosztów wyżywienia małoletniego oraz kosztów zakupu dla niego odzieży i obuwiu. W ocenie sądu nierealnym jest aby I. B. wydawała na wyżywienie syna kwotę 750 zł miesięcznie, mając na uwadze, że dziecko w dniu składania przez nią zeznań miało zaledwie 14 miesięcy i nie wymagało specjalnej diety. Kwota ta stanowi poza tym 2,5-krotność kosztów wyżywienia I. B.. Zdaniem sądu zasady doświadczenia życiowego prowadzą do wniosku, że koszt wyżywienia małoletniego nie przekracza kwoty 450 zł miesięcznie. Odnośnie zakupów odzieży i obuwiu, w ocenie sądu matka małoletniego przeznacza na ten cel kwotę około 100 zł miesięcznie. Jak wskazała, zakupy robi w sklepach typu K. i P., gdzie odzież nie jest droga. Koszt zakupu body to około 10 zł, spodenek – 20 zł, kurtki 60 zł. Poza tym, oceniając wiarygodność zeznań matki małoletniego w zakresie kosztów utrzymania małoletniego sąd miał na uwadze, że matka małoletniego wskazała, że w czasie kiedy otrzymywała zasiłek macierzyński, a tym samym jej „dochody” wynosiły około 1600 zł – starczało jej na zaspokojenie wszelkich podstawowych potrzeb. W tej sytuacji niemożliwym jest aby na samo wyżywienie i ubiór małoletniego I. B. wydatkowała kwotę 950 zł miesięcznie.

Powództwo w niniejszej sprawie opiera się na art. 133 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (krio), który nakłada na rodziców obowiązek świadczeń alimentacyjnych w stosunku do tych dzieci, które nie są w stanie utrzymać się samodzielnie, przy czym do świadczeń alimentacyjnych wobec dzieci zobowiązani są oboje rodzice, niezależnie od tego, czy żyją razem z dzieckiem czy też oddzielnie. Zakres tych świadczeń zależy - zgodnie z art. 135 § 1 krio - z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej, a z drugiej - od zarobkowych i majątkowych możliwości osoby zobowiązanej. Oba te czynniki sąd bierze każdorazowo pod uwagę według stanu istniejącego w chwili orzekania.

Należy też pamiętać, że w sytuacji, gdy rodzice dzieci zamieszkują osobno, siłą rzeczy tylko jedno z nich spełnia swój obowiązek alimentacyjny w formie osobistych starań o utrzymanie i wychowanie dziecka (art. 135 § 2 krio).

Odnosnie usprawiedliwionych potrzeb dziecka należy wskazać, iż definiuje się je jako potrzeby, których zaspokojenie zapewni małoletniemu odpowiedni do wieku i uzdolnień prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Przy ocenie, która z potrzeb powinna być uznana za usprawiedliwioną należy brać z jednej strony możliwości finansowe rodziców, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb.

Tym samym oceniając zatem zasadność powództwa o alimenty w niniejszej sprawie sąd miał przede wszystkim na uwadze rozmiar uzasadnionych potrzeb małoletniego powoda, ale także zważył na sytuację majątkową jego matki oraz możliwości zarobkowe i koszty koniecznego utrzymania pozwanego T. M..

W ocenie sądu potrzeby małoletniego powoda kształtują się w granicach przeciętnych dla dzieci w jego wieku i stopniu rozwoju. Wobec powyższego, w realiach niniejszej sprawy usprawiedliwione podstawowe koszty związane z utrzymaniem małoletniego S. M. sąd ustalił na kwotę około 1.000 zł miesięcznie, nie wliczając w to kosztów ewentualnych rozrywek w postaci wycieczek, wizyt w zoo, zapewnianych małoletniemu przez matkę, w wysokości około 100 zł miesięcznie.

Tym samym, sąd po przeanalizowaniu całokształtu omówionych okoliczności faktycznych uznał, że alimenty w kwocie po 600 zł miesięcznie spełniają przesłanki z art. 135 § 1 krio, stanowiąc istotny udział w kosztach utrzymania i wychowania małoletniego powoda. Zasądzona kwota zaspokoi ponad połowę wszelkich potrzeb małoletniego ustalonych przez sąd. Przy czym sąd ma na uwadze, że matka małoletniego pobiera świadczenie 500plus i to świadczenie z powodzeniem może być przeznaczone chociażby na rozrywki małoletniego oraz zakup zabawek dla niego, co łącznie daje kwotę 150 zł. Wówczas, przy partycypacji pozwanego w kosztach utrzymania syna na poziomie 600 zł, stopień partycypacji matki małoletniego wynosi 350 zł. Nie można zapominać, że gdyby rodzice małoletniego mieszkali razem, świadczenie to byłoby przez nich pożytkowane wspólnie. Matka małoletniego musi również być świadoma tego, że świadczenie 500plus jest świadczeniem małoletniego i powinno być w całości wydatkowane na jego potrzeby. Na chwilę obecną jest ono z pewnością wydatkowane również na potrzeby I. B., skoro nie osiąga ona żadnych dochodów i nie ma żadnego źródła utrzymania.

Jednocześnie sąd uznał, że zasądzenie świadczenia alimentacyjnego w kwocie ponad 600 zł przekraczałoby możliwości majątkowe pozwanego. Alimenty winny być ustalone w takiej wysokości aby poziom życia zobowiązanego i uprawnionych był podobny. W przedmiotowej sprawie matka powoda, którą zgodnie z regułą zawartą w art. 6 kc obciążał ciężar dowodu, nie wykazała aby pozwany zarabiał miesięcznie kwotę 4.000 zł (przy czym nawet przy takich dochodach pozwanego żądana kwota alimentów jawiłaby się jako nadmierna). Sąd przyjął, że pozwany poza wszelką wątpliwość jest w stanie osiągnąć co najmniej dochód w wysokości wynagrodzenia minimalnego. Przy czym znaczenia dla ustalenia wysokości alimentów nie miał fakt, że pozwany jest obciążony świadczeniem z tytułu wyroku karnego. Małoletni nie może ponosić konsekwencji sprzecznych z prawem działań swojego ojca.

O kosztach procesu w punkcie 3. wyroku orzeczono na podstawie art. 101 kpc. W sprawach o alimenty na rzecz małoletnich trudno wyobrazić sobie sytuację aby powództwo zostało oddalone w całości – z uwagi na charakter tych spraw. Tym samym teoretycznie zawsze małoletniemu powodowi należałby się zwrot kosztów procesu, w sytuacji gdy jest reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, a pozwany nie. Poza tym w niniejszej sprawie nie można tracić z pola widzenia, że powód wygrał sprawę tylko w 40 %. Zdaniem sądu, w tej sytuacji zasądzenie kosztów procesu od pozwanego na rzecz małoletniego, i to liczonych od bardzo wysokiej wartości przedmiotu sporu, byłoby nieuzasadnione.

O kosztach sądowych orzeczono w punkcie 4. wyroku, na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Obie strony procesu znajdują się bowiem w trudnej sytuacji materialnej.

Rozstrzygnięcie o rygorze natychmiastowej wykonalności nastąpiło w oparciu o art. 333 § 1 pkt 1 kpc.